LA PAERIA
Ajuntament de Lleida

9 Jornades de Serveis Socials Bàsics
6 i 7 de juny de 2012

Comunicació: "Programa Educació en el Lleure per a tothom."

Autoria: Isabel Prats Corretge.

Entitat: Ajuntament de Lleida.

Programa EDUCACIÓ EN EL LLEURE PER A TOTHOM

La Regidoria de Benestar Social i Ocupació de l'Ajuntament de Lleida, des de fa anys realitza activitats d'educació en el lleure per infants i adolescents en horari extraescolar als diferents barris de la ciutat de Lleida.

Definició

Educació en el lleure per a tothom és un projecte adreçat a infants i adolescents fins als 17 anys de famílies usuàries dels Equip Bàsics Serveis Socials Bàsics amb Pla d'Intervenció vigent, que vol garantir que tots ells puguin gaudir d'una educació integral en el lleure normalitzat.
Pel desenvolupament d'aquest projecte es compta amb el suport i col.laboració de la xarxa associativa d'entitats d'educació en el lleure la qual té per funció la intervenció educativa en l'àmbit del temps lliure fora de l'ensenyament reglat i de l'àmbit familiar.

Anàlisis de la realitat.

La pràctica regular d'una activitat de lleure ja sigui esportiva, d'expressió artística musica, teatral ... que els infants realitzin en grup és important en aquestes edats ja que afavoreix el seu desenvolupament i el seu procès de socialització.

El fet d'haver d'acceptar i practicar les normes i l'organització d' un esport i/o activitat d'equip contribueix a millorar les seves habilitats personals i socials.

Aquest Programa té com a finalitat facilitar l'accès d'aquests infants i adolescents a la pràctica d'una activitat de lleure i/o esport amb l'objectiu d'afavorir una educació integral i prevenir situacions de risc.

Ens trobem amb diferents situacions socio familiars:

a) *Infants i/o adolescents amb necessitat i mancats d'una activitat de lleure i/o esportiva* i sense recursos econòmics per fer a front a la despesa que implica .
b) *Dificultats en el procès de socialtització*, infants/famílies que tenen un Pla de Treball individualitzat amb diferents situacions familiars complexes que comporten que els seus fills/es passin gran part de seu temps de lleure sols, fent del carrer el seu lloc habitual d'oci i de trobada

Alguns/es están interessats/des per l'activitat estructurada de lleure i/o esportiva però el seu accès i continuïtat (imprescindible si es preten utilitzar com element d'integració social) està condicionat per dos factors:

1. *el cost econòmic de la quota d'accès*, que representa una despesa important pel pressupost familiar d'alguns nuclis,
2. *en alguns casos la inexperiència esportiva o bé la manca d'aptituts per a la pràctica d'una tècnica artistica, plàstica..*, implica una barrera afegida que comporta la dificultat de l'infant per una acceptació, integració i adaptació a l'activitat proposada.

Vista aquesta constatació des de l'Ajuntament de Lleida es posa en marxa el projecte **Educació en el lleure per a tothom** amb el suport de la xarxa associativa d'entitats de lleure i esportives, per tal de facilitar l'accés dels infants usuaris dels Equips bàsics de Serveis Socials, a les activitats que ofereixen, apostant per una educació integral en el lleure.

Les entitats de la ciutat s'han implicat progressivament en aquest projecte i ho fan atenent a la seva corresponsabilitat social en la millora i integració social del col.lectiu d'infants en situació més vulnerable .

La implicació de les entitats es realitza a dos nivells diferenciats :

D'una banda amb la integració dels infants, derivats d'atenció primària , a les seves activitats i/ o equips de base , i de l'altra facilitant ajuts econòmics per tal d'abaratir el cost de l'activitat..

Tot i que la família fa una aportació econòmica, sempre segons les seves possibilitats i sota criteri professional , des de l'ajuntament de Lleida es faciliten un seguit d'ajuts econòmics i socials per tal de finançar l'activitat.

Aquest projecte esdevé un recurs pel treball educatiu que realitzen els Equips de Serveis Socials d'Atenció Primària amb el col·lectiu d'infants i adolescents, permetent, d'una banda poder detectar i intervenir en situacions de risc social i de l'altra, poder fer-ne un seguiment per tal de millorar els dèficits socioeducatius .

OBJECTIUS:

- Potenciar el desenvolupament integral dels infants i adolescents a traves de l'activitat educativa en el lleure, de la pràctica esportiva i treball diari de valors i normes de comportament.
- Relacionar l'activitat de lleure i l'activitat esportiva com element de formació integral (habilitats d'aprenentatge, de relació, de compromís social).
- Promoure la igualtat d'oportunitats en aquelles activitats de lleure per a tots els infants especialment els que provenen de diferents situacions familiars complexes o bé de processos migratoris, facilitant-los l' accés no sols des de l'àmbit econòmic , sinó també des de les habilitats socials.

- Promoure el teixit social amb la implicació dels clubs/entitats esportives , artístiques , musicals..., incorporant aquests infants en les seves activitats habituals per tal d'aconseguir-ne una òptima adaptació i formació .
- Intensificar el treball de seguiments individualitzats d'infants i adolescents amb dificultats d'adaptació, a través del treball conjunt entre educadors/es de zona, els monitors/es de l'activitat mitjançant projectes educatius individualitzats.
- Detectar i intervenir de manera global en situacions d'exclusió social: absentisme, conductes de risc social, aïllament social .

PERFIL BENEFICIARIS/ES

- Infants i adolescents fins 17anys dels diferents barris de la ciutat de Lleida
- Uusuaris/es dels Equip Bàsics Serveis Socials Bàsics que tinguin un Pla de Treball individualitzat vigent.
- Escassa capacitat econòmica familiar per afrontar les quotes de les entitats ciutadanes en l'àmbit de l'educació en el lleure i del clubs esportius degudament federats

El professional de referència Educador/a EBASP realitza tot un treball de seguiment observant el nivell d'adaptació de l'infant a cada activitat .

COMPROMÍS INDIVIDUAL

Amb els infants participants es proposa "subscriure " un **compromís socioeducatiu** que implica un seguit de condicions educatives que accepta el beneficiari/a i la família i que cal signar abans de l'inici de l'activitat. Cada compromís és individualitzat seguint els següents àmbits:

1. Adaptació a l'activitat proposada :
   Assistència regular , puntualitat
   Acceptació normativa del recurs de lleure o club esportiu

Seguiment indicacions del monitor/a

Participació en les activitats proposades

Vetllar per un ús adequats de material i instal.lacions utilitzades

Formalñització del pagament / quota acordat…..

2. Corresponsabilitat en l'àmbit escolar

Assistència regular a l'escola

Adaptació i millora del rendiment acadèmic

Respecte envers les normes de convivència escolar …

3. Altres compromisos
   a) personals (hàbits, higiene …)
   b) Familiars (col.laboració en tasques familiars…)
   c) Comunitaris (participació en altres activitats educatives …)

El compromís pretèn ser una eina més de valoració de l'"ajut econòmic " i pretén alhora desenvolupar un procès de millora personal i familiar envers les habilitats d'aprenentatge, les habilitats de comunicació, de relació i de corresponsabilitat. Per aquest motiu el professionals de referència pacta els objectius a acomplir.

Educació en el lleure per a tothom és un programa que contempla 3 subprojectes :

1. INTEGR@SPORT :
    - Dinamització Esportiva
    - Clubesport per a tothom
2. INTEGR@LLEURE
3. VACANC∑SLLEURE

INTEGR@SPORT

Aquest projecte centralitza totes aquelles actuacions que impliquin l'accés i la integració dels infants i adolescents en la pràctica esportiva habitual .

S'estableixen dos subgrups :

1era fase

Dinamització Esportiva Municipal

Aquest projecte incorpora activitats multiesportives- (futbol, básquet, gimnàstica…) que duen a terme educadors/tècnics esportius i que es realitzen en diferents barris de la ciutat de Lleida.

Els beneficiaris/es d'aquestes activitats són adolescents de 12 a 16 anys que, segons criteri professional – Educadors dels Equips Bàsics de Serveis Socials necessiten un treball educatiu més intensiu i individualitzat amb l'objectiu de poder incorporar-los progressivament a la pràctica normalitzada dels clubs.

"Dinamització Esportiva", suposa un pas previ per a la pràctica de l'esport en espais "normalitzats " els Clubs esportius.

Per a cada un d'aquests beneficiaris/es s'elabora un pla de treball individualitzat que contempla la millora de la relació en el seu centre educatiu (amb professors i companys), el seu aprofitament en l'aprenentatge, així com el respecte i la millora en les relacions familiars i la reducció de la conflictivitat al carrer, si s'escau.

Conceptes/continguts que es treballen en les diferents activitats "Dinamització Esportiva Municipal"

- Treball en equip , aprendre a coordinar la pròpia acció amb els altres
- Acceptació de les normes i límits externs
- Acceptar la derrota i reconeixement del triomf de l'altre.
- Treballar el respecte a la diversitat com a factor natural i riquesa del grup,
- Promocionar els hàbits saludables: higiene, descans, activitat física...
- Millora de les condicions físiques: flexibilitat, resistència, velocitat..
- Desenvolupar les qualitats psicomotrius: la coordinació, l'agilitat.
- Millorar el rendiment, el joc esportiu col·lectiu, la pertinença de grup
- Tècniques esportives específiques de les diferents pràctiques esportives.

Per tal de dinamitzar l'activitat i fer-la més motivadora entre els seus participants, periòdicament es realitzaran un seguit de competicions entre els mateixos grups participants .

2ona fase

CLUBESPORT PER A TOTHOM

Accions encaminades a facilitar l'accés i integració dels infants derivats pels Equips Serveis Socials Bàsics , als equips de base dels clubs / entitats esportives federades.

Aquest projecte integrador pretén aproximar la xarxa de recursos esportius de la ciutat als infants i adolescents derivats dels serveis socials, aconseguint una major normalització i socialització de l'infant.

INTEGR@LLEURE

Aquest projecte centralitza totes aquelles actuacions que impliquin l'accés i la integració dels infants i adolescents en les activitats de lleure normalitzades de barri i/ o ciutat i que es realitzin durant el període escolar

Els recursos/serveis susceptibles de ser partícips d'aquesta iniciativa vindrien a ser les activitats lúdiques , artístiques , teatrals , musicals, recursos expressió plàstica.., esplais, escoles d'expressió plàstica , musical, de dansa, fotografia, entitats d'educació en el lleure ...

VACANCE∑LLEURE

Aquest projecte centralitza totes aquelles actuacions que impliquin l'accés i la integració dels infants i adolescents en les activitats de lleure normalitzades de barri i/ o ciutat i que es realitzin durant els períodes de vacances escolars : Nadal, Setmana Santa i estiu.

Activtas lúdiques ,esportives artístiques , teatrals , musicals, recursos expressió plàstica.. organitzades per les administracions públiques així om tottes aquelles que s'oferten a la ciutat des de les diferents entitats i associacions